

שהיתה בו, שנכנס גדר לפניו מגדר ומערה לפניו ממערה, ואף שם היה מסכך עצמו (בבגדיו) כסוכה. כל המבוזה את הבגדים סוף אינו נהנה מהם (ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאול בלט; והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בבגדים ולא יחם לו).

דפים סב – סג

ק"ז. מהם דיני קפנדריא, רקיקה, והופעה בלתי נאותה, בהר הבית ובבית הכנסת?

אסור לעשות הר הבית קפנדריא (= קיצור דרך), וכן לבית הכנסת. ואם נכנס לשם שלא כדי לקצר דרכו – מותר לקצר. וכן כשנכנס בו להתפלל, מותר ומצוה (כ"ג הר"ף ועוד. וכ"כ הפוסקים) להיכנס בפתח זה ולצאת בפתח אחר (ובבוא עם הארץ לפני ה' במועדים, הבא דרך שער צפון להשתחות יצא דרך שער נגב... לא ישוב דרך השער אשר בא בו כי נכחו יצא).
אמר רבי אבהו, אם היה שביל מעיקרו – מותר לעבור בו.

אסור לרוק בהר הבית. ואמר רב ביבי אמר רבי יהושע בן לוי: כל הרוקק בהר הבית בזמן הזה, כאילו רוקק בבת עינו שנאמר והיה עיני ולבי שם כל הימים.
בבית הכנסת התיר רבא לרוק, בדומה למנעל – דומיא דביתו של אדם שמקפיד על קפנדריא ואינו מקפיד על רקיקה ומנעל. [ובירושלמי מובא מריב"ל (ג,ה) שאסור לרוק בבית הכנסת כמו בהר הבית. וכתבו הפוסקים שאין הלכה כן].

א. יש לעיין לאותם האנשים העשירים דמקפידים בביתם על הרקיקה, אם כן גם בבית הכנסת ובית המדרש יהיה אסור להם לרוק (שער הציון קנא, טו).
ב. גם כשהותרה רקיקה, צריך לדרוס רוקו ברגלו או לכסותו (עפ"י ירושלמי ג,ה; או"ח צ,יג קנא,ז).

לא יכנס להר הבית במקלו ובמנעלו ובפונדתו (– חגור חלול המיועד למעות. בברייתא שנו: בפונדתו המופשלת לאחוריו) ובאבק שעל רגליו, ולא במעות הצרורים לו בסדינו.
בבית הכנסת מותר באלו. ויש אוסרים ליכנס בו בסכין ארוך או בראש מגולה (או"ח קנא,ו).

דפים סג – סד

ק"ח. א. כיצד נוסח טופסי ברכות במקדש וענייתן?

ב. האם מעברים שנים וקובעים חדשים בחו"ל?

ג. אלו לקחים והנהגות הובאו בסוגיא מדברי חכמים?

א. כל חותמי הברכות שבמקדש היו אומרים: בא"י אלקי ישראל מן העולם ברוך חונן הדעת וכדו' – וכן בכל ברכה וברכה. כן נהגו בבית ראשון (רש"י לעיל נד.). משקלקלו הצדוקים ואמרו אין עולם אלא אחד, התקינו שיהיו אומרים '... מן העולם ועד העולם...' (קומו ברכו את ה' אלקיכם מן העולם עד העולם). ולא היו עונים 'אמן' במקדש אלא 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' – על כל ברכה וברכה (ויברכו שם כבוד ומרומם על כל ברכה ותהלה).